

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ

АУДИТЫН КОД: ТӨА-2022/15/-НА-СТА-ТШЗ

ТӨВ АЙМГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН ХЯНАЛТЫН ГАЗРЫН 2021 ОНЫ САНХҮҮГИЙН
ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Зуунмод 2022 он

Аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал

Утас: 70272582 Цахим хаяг: khishigjargalts@audit.gov.mn

Аудитын менежер О.Амаржаргал

Утас: 70273463 Цахим хаяг: amarjargalo@audit.gov.mn

Аудитор Г.Баянжаргал

Утас: 70273204 Цахим хаяг: bayanjargalg@audit.gov.mn

Агуулга

Товчилсон үгийн жагсаалт	3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан.....	6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	8
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	10
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	10
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	11
3. Аудитын тайлан	12
3.1 Ерөнхий зүйл.....	12
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт.....	12
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	14
3.4 Материаллаг байдал	14
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	15
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	17
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.....	18
3.8 Аудитын гол асуудал.....	18
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	19
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт.....	19
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	19
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	19
4. Аудитын илрүүлэлт	20
4.1 Залруулсан алдаа	20
4.3 Албан шаардлага	20
4.4 Зөвлөмж	21

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
МУЕА	Монгол Улсын Ерөнхий Аудитор
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
МХЕГ	Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газар
МХГ	Мэргэжлийн хяналтын газар
НХМ	Нэг хэвийн маягт
ТБОНӨТХ	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ОБГ	Онцгой байдлын газар
ХЦС	Хүмүүн цогцолбор сургууль
АОК	Аймгийн онцгой комисс
ИТХ	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал
ХХК	Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани

**ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

41100 Зуунмод, Төв аймаг
Утас: 70272248, Факс: 70272582, И-мэйл: tuv@audit.gov.mn

2022.02.24 № 01/53
танай _____ -ны № _____ -т

ТӨВ АЙМГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ХЯНАЛТЫН ГАЗРЫН ДАРГА
У.ӨЛЗИЙЦЭЦЭГ ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Төв аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Төв аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.ХИШИГЖАРГАЛ
19020217

D 2022/2022 он/ALBAN BICHIG

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Төгсгөлөөр/ Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	67,907,891.70	77,699,020.54
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	67,907,891.70	77,699,020.54
351	Түүхий эд материал	14,384,094.70	19,503,860.72
35110	Тусгай зориулалттай материал	2,312,170.00	1,948,370.00
35130	Эм боох материал	12,071,924.70	17,555,490.72
354	Хангамжийн материал	53,523,797.00	58,195,159.82
35410	Бичиг хэргийн материал	1,240,535.00	2,557,099.00
35420	Аж ахуйн материал	235,700.00	345,999.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	3,894,400.00	3,072,387.32
35460	Хүнсний материал	270,680.00	611,525.00
35470	Бусад хангамжийн материал	47,882,482.00	51,608,149.50
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	808,585,026.69	856,242,386.34
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	808,585,026.69	856,242,386.34
392	Биет хөрөнгө	774,703,400.81	824,549,250.71
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	750,705,529.00	750,705,529.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-30,607,438.62	-46,059,326.72
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	123,305,775.06	176,105,775.06
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-123,305,775.06	-125,522,845.34
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	204,063,830.67	198,135,319.37
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-171,969,274.58	-150,174,634.52
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	24,045,300.00	20,432,407.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-17,935,953.86	-13,046,759.04
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	17,000,000.00	17,000,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-598,591.80	-3,026,214.10
393	Биет бус хөрөнгө	33,881,625.88	31,693,135.63
39301	Програм хангамж	8,813,000.00	8,813,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-6,056,374.12	-8,244,864.37
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	31,125,000.00	31,125,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	876,492,918.39	933,941,406.88
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	876,492,918.39	933,941,406.88
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	876,492,918.39	933,941,406.88
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	211,325,727.71	211,325,727.71
512	Хуримтлагдсан үр дүн	396,789,370.89	454,237,859.38
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	359,233,603.73	396,789,370.89
51220	Тайланг үеийн үр дүн	37,555,767.16	57,448,488.49
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	268,377,819.79	268,377,819.79
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	876,492,918.39	933,941,406.88

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	/Төгрөгөөр/ Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	902,995,700.00	988,804,046.50
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	21,331,600.00	101,774,846.50
120	Нийтлэг татварын бус орлого	21,331,600.00	101,774,846.50
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	21,331,600.00	101,774,846.50
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	8,765,500.00	7,026,400.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	12,566,100.00	94,748,446.50
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	881,664,100.00	887,029,200.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	865,756,100.00	878,599,200.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	865,756,100.00	878,599,200.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	15,908,000.00	8,430,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнгэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	500,000.00	7,552,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	15,408,000.00	878,000.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	864,980,736.91	931,355,558.01
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	864,980,736.91	931,355,558.01
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	727,944,175.00	882,244,105.53
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	472,413,514.96	520,353,124.31
210101	Үндсэн цалин	340,293,079.00	380,004,674.49
210102	Нэмэгдэл	106,089,967.00	111,854,273.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	15,760,703.00	17,284,919.90
210104	Урамшуулал	10,269,765.96	11,209,256.92
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	59,817,323.13	68,476,661.21
210201	Тэтгэврийн даатгал	54,549,412.45	48,086,734.37
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,364,211.79	5,338,240.38
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,077,929.36	4,270,512.03
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	256,918.20	1,067,627.38
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,568,851.33	9,713,547.05
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	76,905,223.00	77,177,963.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,601,635.00	4,707,283.00
210302	Түлш, халаалт	70,568,932.00	70,568,934.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,734,656.00	1,901,746.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	34,862,478.00	57,049,675.74
210401	Бичиг хэрэг	5,167,340.00	7,885,871.24
210402	Тээвэр, шатахуун	15,369,480.00	35,355,822.68
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,717,890.00	7,026,138.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	270,000.00	480,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,337,768.00	6,301,843.82
2105	Нормативт зардал	8,839,250.46	15,345,222.89
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	6,006,940.46	13,631,360.09
210502	Хоол, хүнс	2,022,310.00	1,713,862.80
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	810,000.00	00.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	11,905,580.00	44,637,133.03
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	4,070,350.00	27,208,952.42
210604	Урсгал засвар	7,835,230.00	17,428,180.61

Төв аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газрын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2107	Томилолт, зочны зардал	15,566,000.00	29,807,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	15,566,000.00	29,807,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	9,518,627.00	15,703,843.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,521,477.00	12,160,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,421,400.00	576,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	321,120.00	347,112.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	389,690.00	424,860.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	110,000.00	110,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,026,400.00	1,326,600.00
210807	Газрын төлбөр	50,000.00	50,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	678,540.00	709,271.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	38,116,178.45	53,693,482.35
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	618,900.00	496,800.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	37,497,278.45	53,196,682.35
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	137,036,561.91	49,111,452.48
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	34,563,927.00	28,883,200.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	23,542,227.00	25,836,200.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	11,021,700.00	3,047,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	102,472,634.91	20,228,252.48
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	93,910,834.91	7,026,400.00
213306	Улсын төсвийн орлогод төвлөрүүлэх шилжүүлэг	8,561,800.00	13,201,852.48
		00.00	00.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	00.00	00.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	38,014,963.09	57,448,488.49
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	00.00	00.00
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	459,195.93	00.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	459,195.93	00.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	00.00	00.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	37,555,767.16	57,448,488.49

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	/Төгрөгөөр/ Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	890,429,600.00	894,055,600.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	8,765,500.00	7,026,400.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	8,765,500.00	7,026,400.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	8,765,500.00	7,026,400.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	8,765,500.00	7,026,400.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	865,756,100.00	878,599,200.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	865,756,100.00	878,599,200.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	865,756,100.00	878,599,200.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	15,908,000.00	8,430,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,гүүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	500,000.00	7,552,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	15,408,000.00	878,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	873,429,600.00	883,555,600.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	873,429,600.00	883,555,600.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	736,393,038.09	834,444,147.52
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	472,413,514.96	520,353,124.31
210101	Үндсэн цалин	340,293,079.00	380,004,674.49
210102	Нэмэгдэл	106,089,967.00	111,854,273.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	15,760,703.00	17,284,919.90
210104	Урамшуулал	10,269,765.96	11,209,256.92
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	59,817,323.13	68,476,661.21
210201	Тэтгэврийн даатгал	54,549,412.45	48,086,734.37
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,364,211.79	5,338,240.38
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,077,929.36	4,270,512.03
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	256,888.20	1,067,627.38
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,568,881.33	9,713,547.05
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	76,905,223.00	77,177,963.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,601,635.00	4,707,283.00
210302	Түлш, халаалт	70,568,932.00	70,568,934.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,734,656.00	1,901,746.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	36,481,540.00	52,739,498.00
210401	Бичиг хэрэг	5,237,950.00	8,844,590.00
210402	Тээвэр, шатахуун	17,600,000.00	34,304,400.00
210403	Шуудан, холбоо, ингэрнэтийн төлбөр	6,717,890.00	7,026,138.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	250,000.00	480,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,675,700.00	2,084,370.00
2105	Нормативт зардал	15,461,320.00	26,175,800.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	10,827,280.00	22,862,030.00
210502	Хоол, хүнс	3,584,040.00	2,247,770.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,050,000.00	1,066,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	48,907,330.00	42,659,919.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	499,999.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	40,708,600.00	24,500,000.00
210604	Урсгал засвар	8,198,730.00	17,659,920.00

Төв аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газрын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2107	Томилолт, зочны зардал	15,566,000.00	29,807,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	15,566,000.00	29,807,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн, ажил үйлчилгээний төлбөр, хураамж	10,221,887.00	16,059,572.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,223,277.00	12,160,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,421,400.00	576,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	321,120.00	347,112.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	389,690.00	424,860.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	110,000.00	110,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,026,400.00	1,326,600.00
210807	Газрын төлбөр	50,000.00	50,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	680,000.00	1,065,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	618,900.00	994,610.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	618,900.00	994,610.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	137,036,561.91	49,111,452.48
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	34,563,927.00	28,883,200.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	23,542,227.00	25,836,200.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	11,021,700.00	3,047,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	102,472,634.91	20,228,252.48
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	92,861,134.91	12,986,452.48
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	846,000.00	240,000.00
213306	Улсын төсвийн орлогод төвлөрүүлэх шилжүүлэг	8,765,500.00	7,001,800.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>17,000,000.00</u>	<u>10,500,000.00</u>
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	<u>00.00</u>	<u>00.00</u>
4	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)	00.00	00.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	17,000,000.00	10,500,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	17,000,000.00	10,500,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	17,000,000.00	10,500,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	17,000,000.00	10,500,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>-17,000,000.00</u>	<u>-10,500,000.00</u>
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	<u>00.00</u>	<u>00.00</u>
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	<u>00.00</u>	<u>00.00</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	00.00	00.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	00.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	00.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	/ төгрөгөөр / Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	211,325,727.71	268,377,819.79	359,233,603.73	00.00	838,937,151.23
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	211,325,727.71	268,377,819.79	359,233,603.73	00.00	838,937,151.23
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	37,555,767.16	00.00	37,555,767.16
C08	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	211,325,727.71	268,377,819.79	396,789,370.89	00.00	876,492,918.39
D01	2021 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	211,325,727.71	268,377,819.79	396,789,370.89	00.00	876,492,918.39
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	211,325,727.71	268,377,819.79	396,789,370.89	00.00	876,492,918.39
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	57,448,488.49	00.00	57,448,488.49
D09	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	211,325,727.71	268,377,819.79	454,237,859.38	00.00	933,941,406.88

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	/ төгрөгөөр / Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	15,908,000.00	8,190,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	15,908,000.00	8,190,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	5,462,000.00	378,000.00
210104	Урамшуулал	-	378,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,855,000.00	1,500,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,000,000.00	1,500,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,242,000.00	6,312,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,242,000.00	6,312,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	15,908,000.00	8,190,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	15,908,000.00	8,190,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	500,000.00	7,552,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	15,408,000.00	638,000.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны		Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	865,756,100.00	772,894,965.09	878,599,200.00	865,637,347.52
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	865,756,100.00	772,894,965.09	878,599,200.00	865,637,347.52
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	840,113,800.00	747,931,038.09	849,663,000.00	836,754,147.52
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	498,405,800.00	472,413,514.96	527,405,800.00	519,975,124.31
210101	Үндсэн цалин	363,861,600.00	340,293,079.00	387,565,300.00	380,004,674.49
210102	Нэмэгдэл	104,145,800.00	106,089,967.00	112,120,300.00	111,854,273.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	17,303,000.00	15,760,703.00	17,303,000.00	17,284,919.90
210104	Урамшуулал	13,095,400.00	10,269,765.96	10,417,200.00	10,831,256.92
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	72,009,800.00	59,817,323.13	71,229,800.00	68,476,661.21
210201	Тэтгэврийн даатгал	50,673,600.00	54,549,412.45	49,893,600.00	48,086,734.37
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,334,100.00	1,364,211.79	5,334,100.00	5,338,240.38
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,267,200.00	1,077,929.36	4,267,200.00	4,270,512.03
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,066,800.00	256,888.20	1,066,800.00	1,067,627.38
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,668,100.00	2,568,881.33	10,668,100.00	9,713,547.05
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	83,670,700.00	76,905,223.00	77,670,700.00	77,177,963.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,597,200.00	4,601,635.00	4,597,200.00	4,707,283.00
210302	Түлш, халаалт	76,214,400.00	70,568,932.00	70,214,400.00	70,568,934.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,859,100.00	1,734,656.00	2,859,100.00	1,901,746.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	42,776,100.00	34,626,540.00	51,467,500.00	51,239,498.00
210401	Бичиг хэрэг	8,879,800.00	5,237,950.00	8,879,800.00	8,844,590.00
210402	Тээвэр, шатахуун	17,600,000.00	16,600,000.00	32,804,400.00	32,804,400.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,442,800.00	6,717,890.00	7,442,800.00	7,026,138.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	250,000.00	250,000.00	250,000.00	480,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8,603,500.00	5,820,700.00	2,090,500.00	2,084,370.00
2105	Нормативт зардал	18,178,300.00	14,096,320.00	26,178,300.00	26,175,800.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	14,862,300.00	10,827,280.00	22,862,300.00	22,862,030.00
210502	Хоол, хүнс	2,250,000.00	2,219,040.00	2,250,000.00	2,247,770.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,066,000.00	1,050,000.00	1,066,000.00	1,066,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	85,427,400.00	64,907,330.00	53,167,000.00	53,159,919.00
210601	Багаж, техник хэрэгсэл	17,000,000.00	17,000,000.00	11,000,000.00	10,999,999.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	59,260,400.00	39,708,600.00	24,500,000.00	24,500,000.00
210604	Урсгал засвар	9,167,000.00	8,198,730.00	17,667,000.00	17,659,920.00
2107	Томиллолт, зочны зардал	25,796,700.00	14,324,000.00	23,498,000.00	23,495,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	25,796,700.00	14,324,000.00	23,498,000.00	23,495,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	12,845,600.00	10,221,887.00	18,042,500.00	16,059,572.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	7,488,300.00	6,223,277.00	12,685,200.00	12,160,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,650,000.00	1,421,400.00	1,650,000.00	576,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	350,000.00	321,120.00	350,000.00	347,112.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	460,000.00	389,690.00	460,000.00	424,860.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	114,000.00	110,000.00	114,000.00	110,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,667,000.00	1,026,400.00	1,667,000.00	1,326,600.00
210807	Газрын төлбөр	50,000.00	50,000.00	50,000.00	50,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,066,300.00	680,000.00	1,066,300.00	1,065,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,003,400.00	618,900.00	1,003,400.00	994,610.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,003,400.00	618,900.00	1,003,400.00	994,610.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	25,642,300.00	24,963,927.00	28,936,200.00	28,883,200.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	25,642,300.00	24,963,927.00	28,936,200.00	28,883,200.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	23,542,300.00	23,542,227.00	25,836,200.00	25,836,200.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,100,000.00	1,421,700.00	3,100,000.00	3,047,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	865,756,100.00	772,894,965.09	878,599,200.00	865,637,347.52
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	865,756,100.00	772,894,965.09	878,599,200.00	865,637,347.52
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	865,756,100.00	772,894,965.09	878,599,200.00	865,637,347.52
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	1	1
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	1	1
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	45	41	45	42
620001	Удирдах ажилтан	1	1	1	1
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	29	25	29	26
620003	Үйлчлэх ажилтан	15	15	15	15

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Төв аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдэд хөрөнгийн тооллого, тооцоо бодолттой холбоотой өгсөн зөвлөмжийг тусгасан болно.

Аудитыг Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Г.Баянжаргал гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер О.Амаржаргал, дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Төв аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газрын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 21-ний өдрийн 43 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Төв аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газар нь тус аймгийн нутаг дэвсгэрт Монгол улсын хууль тогтоомж, стандартын хэрэгжилтэд төрийн захиргааны хяналт тавих замаар хүний болон нийгмийн тогтвортой хөгжил, иргэд аж ахуйн нэгжийн бизнес эрхлэх таатай орчинг бүрдүүлэх, иргэдийн эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах, чанартай бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ хэрэглэх, хөдөлмөрлөх нөхцөлийг бүрдүүлэх эрхэм зорилгын дор үйл ажиллагаа явуулдаг, Мэргэжлийн хяналтын Ерөнхий газарт санхүүгийн тайлангаа нэгтгүүлдэг, Монгол улсын Шадар сайдын харьяа байгууллага юм.

Төв аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газрын үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

1. Эрсдэлд суурилсан хяналт шалгалтыг хэрэгжүүлж, хяналт шалгалтын үйл ажиллагааны үр дүн, бүтээмжийг дээшлүүлэх
2. Байгалийн нөөц баялгийг нөхөн сэргээх, байгаль орчны бохирдол, доройтлыг бууруулах, урьдчилан сэргийлэх, эрсдэлийг бууруулах замаар хүрээлэн буй орчны аюулгүй байдлыг хангуулах, ашиглалтын нөөцийг бий болгоно.
3. Нийгмийн эрүүл мэндийн болон эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдлыг хангуулах замаар хүний аюулгүй байдлыг хангана.
4. Хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг үндэсний болон олон улсын батлагдсан арга, аргачлалын дагуу чанарын өндөр түвшинд хийж, хэрэглэгчдийг үнэн зөв шинжилгээний үр дүнгээр хангана.
5. Хүнсний сүлжээний бүх үе шатанд эрсдэлээс урьдчилан сэргийлж, эрсдэлийг бууруулах замаар хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүний чанар, аюулгүй байдлыг хангуулна.

6. Аюулгүй орчинд хөдөлмөрлөх, үйлдвэрлэлийн осол гэмтэл, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, хөдөлмөр эрхлэлт болон даатгуулагчдын нийгмийн баталгааг хангуулна
7. Барилга байгууламж, техник, технологи, тоног төхөөрөмж, барилгын материал, зураг төсөл, угсралт, ашиглалтын аюулгүй ажиллагааг сайжруулах замаар нийтийн аюулгүй байдлыг хангуулна.
8. Иргэнийг сурч боловсрох тэгш боломж, чанартай боловсрол эзэмших нөхцөлийг хангуулж, соёлын өвийн хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулна.
9. “Дижитал шилжилт-хэрэглэгчтэй хамтарсан хяналт”-ыг хэрэгжүүлж, төрийн үйлчилгээг шуурхай хүртээмжтэй хүргэх нөхцөлийг бүрдүүлнэ.
10. Мэргэжлийн хяналт, аж ахуйн нэгж байгууллага, хэрэглэгчийн хамтын хяналтын тогтолцоог төлөвшүүлэх
11. Үйл ажиллагааны болон хяналт шалгалтын үр дүнг удирдах дээд байгууллагуудад болон олон нийтэд тайлагнах, танилцуулах, шуурхай мэдээлэх.
12. Хүний нөөцийн бодлого, төлөвлөлт хэрэгжилтийг зохион байгуулах
13. Мэдээллийн технологийн бодлогын хэрэгжилтийг зохион байгуулах, систем хөгжүүлэх, мэдээллийн сан бүрдүүлэх
14. Гадаад харилцаа, хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх, хэвлэл мэдээллийн байгууллагатай харилцах ажлыг зохион байгуулах
15. Хууль тогтоомжийг боловсронгуй болгох, хуулийн давхардал, хийдэл, зөрчлийг арилгах, хууль эрх зүйн болон арга зүйн зөвлөгөө үзүүлэх
16. Санхүүгийн удирдлага, төлөвлөлт, гүйцэтгэлд тавих хяналтыг чангатгаж, үр дүнг тайлагнах, шилэн дансны бүртгэлийн хөтлөлт, үнэн зөв байдлыг хангах
17. Бодлогын баримт бичигт тусгагдсан Мэргэжлийн хяналтын байгууллагын үйл ажиллагаатай хамааралтай зорилт, арга хэмжээний биелэлтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, дүгнэлт зөвлөмж боловсруулж, гүйцэтгэл үр дүнг хангуулах
18. Дотоод хяналт шалгалт хийх

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Төв аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газрын "Дотоод хяналтын ажлын хэсэг"-ийг 2021 оны 01 дүгээр сарын 19-ний өдрийн А/04 дүгээр тушаалаар 6 хүний бүрэлдэхүүнтэй байгуулсан.

Ажлын хэсэг тайлант онд байгууллагын албан хаагчдын цаг, ашиглалт, албан бичиг, өргөдөл гомдлын барагдуулалт лабораторийн үйл ажиллагаа, санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод хяналт шалгалт хийж, 2021 онд үйлдэгдсэн улсын /ахлах/ байцаагчийн баримт бичиг болох хамтарсан төлөвлөгөөт зөвлөн туслах үйлчилгээ үзүүлж холбогдох хууль стандартын хүрээнд сургалт зохион байгуулж, шалгалт хийсэн

тухай материалууд болон бусад хяналт хийсэн материалууд тандалт судалгаа, хяналт шинжилгээ, баталгаажуулах хяналт улсын /ахлах/ байцаагчдын боловсруулсан удирдамж, танилцуулга, улсын /ахлах/ байцаагчдын шийдвэр /акт, албан шаардлага, дүгнэлт/ баримт бичгийг нэг бүрчлэн үзлэг дүн шинжилгээ хийж гүйцэтгэсэн байна.

Төв аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газрын дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний үйл ажиллагааг Мэргэжлийн хяналтын Ерөнхий газрын дотоод аудитын алба, аймгийн Санхүү хяналт, аудитын алба гүйцэтгэдэг. 2021 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгдээгүй талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын ажлыг аудитад ашиглахгүй гэж шийдвэрлэсэн.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Төв аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газар нь 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл Бага гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 2.0 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлаас 2.0 хувиар буюу 17,299.6 мянган төгрөгөөр тогтоож, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 13,839.7 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Төлөвлөх үе шатанд тооцсон ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн. Энэ нь төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын үзүүлэлтийг 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлаас тооцсон тул дахин тогтоосон.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд сонгосон материаллаг байдлын суурь үзүүлэлт, материаллаг байдлын түвшин, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлын хувийг өөрчлөхгүйгээр 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн үйл ажиллагааны зардлаас 2.0 хувиар буюу 18,621.7 мянган төгрөгөөр тогтоож, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг шинэчлэн тогтоосон материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 14,897.4 мянган төгрөгөөр тогтоосон. Дахин шинэчлэн тооцсон материаллаг байдлын түвшин нь төлөвлөлтийн үе шатнаас 1,057.7 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Төв аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газар 2021 оны санхүүгийн үйл ажиллагаандаа Төрийн хяналт шалгалтын тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Шилэн дансны тухай хууль, ТБОНӨ-ийн тухай хуулиудыг мөрдлөг болгон ажиллаж 2021 оны 01 дүгээр сарын 01-ээс 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болгон санхүүгийн тайлант хугацааны санхүүгийн байдал, үйл ажиллагаа, санхүүгийн үр дүнг тусган тайлагнасан байна.

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандартад шаардсан зарчмын дагуу нягтлан бодох бүртгэлийн аккрузал сууриар бэлтгэн тайлагнасан байна.

Санхүүгийн “Emerald” программыг ашиглаж нягтлан бодох бүртгэлийг хөтөлж байна.

Орлого:

Төв аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газар нь 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайланд улсын төсвөөс урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт 878,599.2 мянган төгрөг, үндсэн үйл ажиллагааны орлого 7,026.4 мянган төгрөг, үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого 94,748.4 мянган төгрөг, нэмэлт санхүүжилтийн дансанд аймгийн онцгой байдлын комиссоос 2,440.0 мянган төгрөг, ОБГ-с 5,112.0 мянган төгрөг, МХЕГ-с 878.0 мянган төгрөг, нийт үйл ажиллагааны орлогыг 988,804.0 мянган төгрөгөөр, мөнгөн гүйлгээний тайланд улсын төсвөөс урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт 878,599.2 мянган төгрөг, үндсэн үйл ажиллагааны орлого 7,026.4 мянган төгрөг, нэмэлт санхүүжилтийн дансанд аймгийн онцгой байдлын комисс, ОБГ, МХЕГ-с 8,430.0 мянган төгрөг, нийт үйл ажиллагааны мөнгөн орлогыг 894,055.6 мянган төгрөгөөр тайлагнасан байна.

Зардал:

Төв аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газар нь 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар 931,355.6 мянган төгрөг, мөнгөн гүйлгээний тайлангаар 883,555.6 мянган төгрөг, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаар 873,827.3 мянган төгрөгөөр тайлагнасан байна.

Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө:

Тус байгууллага төрийн сангийн 100140032001 тоот дансанд 878,599.2 мянган төгрөгийн орлого, 878,599.2 мянган төгрөгийн зарлагын гүйлгээ хийгдэж, 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн үлдэгдэл 0 төгрөг байна. Мөн нэмэлт санхүүжилтийн 100140032401 тоот дансанд 8,430.0 мянган төгрөгийн орлого, 8,430.0 мянган төгрөгийн зарлагын гүйлгээ хийгдэж үлдэгдэл 0 төгрөг байна.

Үндсэн хөрөнгө, бараа материалын талаар:

Үндсэн хөрөнгө дансны эхний үлдэгдэл 1,159,058.4 мянган төгрөг, тайлант онд аймгийн Засаг даргын нөөц сангаас 52,800 мянган төгрөгөөр автомашин, хөрөнгийн ашиглалтын хугацааг нэмэгдүүлж үнэ шинэчлэн тогтоосон 33,563.5 мянган төгрөгийн машин тоног төхөөрөмж, 3,990.6 мянган төгрөгийн тавилга эд хогшил үнэ төлбөргүй

шилжүүлэн орлого авч, элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн 49,992.0 мянган төгрөгийн машин тоног төхөөрөмж, 7,603.5 мянган төгрөгийн тавилга эд хогшлыг данснаас шилжүүлэн хасаж, үндсэн хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл 1,202,317.0 мянган төгрөг байна.

Бараа материалын дансны эхний үлдэгдэл 67,907.9 мянган төгрөг, тайлант онд худалдаж авсан 115,129.7 мянган төгрөг, МХЕГ, ХЦС, аймгийн ОБГ-с үнэ төлбөргүй шилжүүлэн авсан 4,394.4 мянган төгрөг, нийт 119,524.1 мянган төгрөгийн бараа материалыг орлогоор бүртгэж, тайлант онд зарцуулсан 109,732.9 мянган төгрөгийн бараа материалыг зарлага болгож, бараа материалын эцсийн үлдэгдэл 77,699.0 мянган төгрөг байна.

Авлага, өглөгийн талаар:

Тайлант жилийн авлагын данс эхний үлдэгдэл 0 төгрөг, авлага нэмэгдсэн 7,026.4 мянган төгрөг, хасагдсан 7,026.4 мянган төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 0 төгрөг байна.

Өглөгийн данс эхний үлдэгдэл 0 төгрөг, нэмэгдсэн 871,427.5 мянган төгрөг, хасагдсан 871,427.5 мянган төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 0 төгрөг байна.

Харилцагч, бэлтгэн нийлүүлэгч 25 байгууллагатай тооцооны дансдын үлдэгдлийг тооцоо нийлсэн баримтаар баталгаажуулсан байна.

Санхүүгийн байдлын тайлангийн талаар:

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний байдлаар төрийн сангийн болон нэмэлт санхүүжилтийн данс, арилжааны банкны харилцах данс үлдэгдэлгүй байна. Бараа материал 77,699.0 мянган төгрөг, үндсэн хөрөнгө 856,242.4 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	/мянган төгрөг/		
	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0	0	0
Авлага	0	0	0
Урьдчилгаа	0	0	0
Бараа материал	67,907.9	77,699.0	9,791.1
Үндсэн хөрөнгө	808,585.0	856,242.4	47,657.4
Нийт хөрөнгө	876,492.9	933,941.4	57,448.5
Өр төлбөр	0	0	0
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	876,492.9	933,941.4	57,448.5
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	876,492.9	933,941.4	57,448.5

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 77,699.0 мянган төгрөг болж, оны эхний үлдэгдлээс 9,791.1 мянган төгрөгөөр өссөн нь бусад хангамжийн материалын

үлдэгдэлд нэг удаагийн бээлий, маск, хамгаалах хувцас комбинзоны нөөц үүссэн нь бараа материалын үлдэгдэл өсөхөд нөлөөлсөн байна.

Үндсэн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл 856,242.4 мянган төгрөг болж 47,657.4 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант онд аймгийн Засаг даргын нөөцөөс автомашин, урсгал санхүүжилтээс 10,500.0 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж / 1 зөөврийн компьютер, 2 суурин компьютер, 5 принтер / худалдан авсан нь нөлөөлсөн байна.

Тайлант оны үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн зардал 53,196.7 мянган төгрөг, данснаас хасагдсан хөрөнгийн элэгдэл 57,595.4 мянган төгрөг байна.

Цэвэр хөрөнгө, өмчийн дүн 933,941.4 мянган төгрөг болж, 57,448.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалжээ.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллага нь 2021 оны төсвийн төсөлд улсын төсвөөс санхүүжих эх үүсвэрийг 992,005.3 мянган төгрөг, үйл ажиллагааны орлого 5,000.0 мянган төгрөг, хөрөнгө оруулалт төсөл арга хэмжээнээс 113,000.0 мянган төгрөг, нийт 1,110,005.3 мянган төгрөгийн санхүүжилт төлөвлөн, бараа ажил үйлчилгээний урсгал зардалд 992,005.3 мянган төгрөг, барилгын их засварт 113,000.0 мянган төгрөг төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн шууд захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 127,111.3 мянган төгрөгөөр бууруулан улсын төсвөөс санхүүжих эх үүсвэрийг 864,894.0 мянган төгрөг, төсөвт байгууллагын өөрийн орлогоор 4,000.0 мянган төгрөг, нийт 868,894.0 мянган төгрөгийн төсөв баталсан байна.

МХЕГ-с 2021 оны 7, 12 дугаар саруудад 2 удаа төсөвт тодотгол хийгдэж, улсын төсвөөс санхүүжих эх үүсвэр 878,599.2 мянган төгрөгөөр баталж, батлагдсан төсвийг 13,705.2 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлсэн байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаар улсын төсвөөс 878,599.2 мянган төгрөгийн санхүүжилт бүрэн авч, 865,637.3 мянган төгрөгийг батлагдсан төлөвлөгөөний дагуу зарцуулж, зарцуулаагүй үлдэгдэл 12,961.9 мянган төгрөгийг төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Үндсэн үйл ажиллагааны орлого 7,026.4 мянган төгрөгийг МХЕГ-ын дансанд төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 865,637.3 мянган төгрөг буюу 98.5 хувьтай зарцуулсан байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Мэргэжлийн хяналтын газрын үйл ажиллагаа, хяналт шалгалтын ажил, үр дүнгийн талаарх мэдээ, мэдээлэл, зөвлөмж, сэрэмжлүүлгийг байгууллагын веб сайтад болон Facebook хуудсанд нийтэлж байна.

2021 оны 4 дүгээр улирлын байдлаар зөвлөгөө зөвлөмж бичлэгээр 14, сэрэмжлүүлэг 111, хяналт шалгалтын мэдээ 78, нийт 203 мэдээ, мэдээллийг олон нийтэд түгээж ажилласан байна. Мөн аймгийн ТBS телевизэд мэргэжлийн байгууллагаас худалдаа үйлчилгээний газруудад тусгай нөхцөл шаардлагыг хангуулах талаар зөвлөгөө мэдээллийг 4 удаа өгч ажилласан байна. Коронавируст халдвараас урьдчилан сэргийлэх, халдвар хамгааллын дэглэмийг баримтлан ажиллах талаар аймгийн нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа 483 төрийн болон хувийн хэвшлийн ААН, байгууллагуудад иргэдийг маск зүүх, зай барих гараа угаах гэх мэт сэрэмжлүүлэг, зөвлөмж нийт 858 ширхгийг цахим сүлжээ, постер, санамж хуудас хэлбэрээр тарааж, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгсөн байна. Мөн Засгийн газрын 2021 оны 45 дугаар тогтоол, УОК-ын 2021 оны 18 дугаар тушаалаар батлагдсан түр журмын хэрэгжилтийг хангуулах зорилгоор 199 объектод тусгай нөхцөл шаардлагыг хангуулан ажиллах талаар улсын байцаагчийн зөвлөмж хүргүүлсэн байна.

3.8 Аудитын гол асуудал

МХГ-с 2021 онд үндсэн үйл ажиллагааны орлогын төлөвлөгөө 4,000.0 мянган төгрөг, гүйцэтгэлээр 7,026.4 мянган төгрөг төвлөрүүлж 175.6 хувиар биелүүлсэн байна.

Жамцо ХХК-с 2021 оны 3 дугаар сарын 13-ны өдөр starex маркийн автомашин худалдан авч, аймгийн МХГ-т Засаг даргын нөөц сангаас 52,800.0 мянган төгрөгөөр автомашин худалдан авахыг аймгийн Засаг даргын 2021 оны 9 дүгээр сарын 06-ны өдрийн А/537 дугаар захирамжаар шийдвэр гаргуулсан байна.

Тайлант оны 6 дугаар сар, 12 дугаар саруудад 4 нэр төрлийн 8 ширхэг 10,500.0 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж худалдаж авч байгууллагын даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн А/26 тушаалаар зөвшөөрөл авч, шийдвэрлэсэн байна.

Орон нутгийн өмчийн газрын 2021 оны 01 дүгээр сарын 11-ний өдрийн “Хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа ба үнийг шинэчлэн батлах тухай” 08 тоот албан бичгийн дагуу элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн 66 нэр төрлийн 80 ширхэг хөрөнгийн 33,563.5 мянган төгрөгийн машин тоног төхөөрөмж, 3,990.6 мянган төгрөгийн тавилга эд хогшил үнэ төлбөргүй шилжүүлэн орлого авч, 49,992.0 мянган төгрөгийн машин тоног төхөөрөмж, 7,603.5 мянган төгрөгийн тавилга эд хогшлыг данснаас шилжүүлэн хассан байна.

МХЕГ, ХЦС, аймгийн ОБГ-с 4,394.4 мянган төгрөгийн бараа материалыг үнэ төлбөргүй хүлээж авсан байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тус байгууллага нь тайлант хугацаанд оруулбал зохих 149 мэдээллийг хуулийн хугацаанд нь 147 мэдээлэл байршуулж, 2 мэдээлэл хугацаа хоцроож 98,7 хувьтай хэрэгжүүлсэн байна. Хугацаа нь болоогүй 2 мэдээлэл байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Тус байгууллага нь санхүүгийн тайлан, аудитад шаардлагатай баримт материалыг жагсаалт үйлдэн файлаар болон цаасаар ирүүлсэн.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1-д “мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх”, 4.1.2-д “мэдээлэл ойлгомжтой, ач холбогдолтой байх” зарчмуудыг хангаж, холбогдох заалттай нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх санхүүгийн тайлангийн аудитаар байгууллагын ажилтнуудад илүү цагийн хөлсийг холбогдох журмыг баримталж хүсэлт бичүүлж, зөвшөөрсөн баримтыг үндэслэн олгох, аливаа санхүүгийн гүйлгээг хүчин төгөлдөр цаасан болон цахим баримтаар баталгаажуулах 2 зөвлөмж өгснийг бүрэн хэрэгжүүлж, Сангийн яамнаас төсөвт байгууллагад хөтлөгдөх шаардлагыг хангаж зөвшөөрөгдсөн Нягтлан бодох бүртгэлийн программаар бүртгэлийг хөтлөх 1 зөвлөмж өгснийг хагас хэрэгжүүлж, аймгийн МХГ-ын даргын 2021 оны 6 дугаар сарын 15-ны өдрийн №299 тоот албан бичгээр төрийн аудитын газарт ирүүлсэн байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Тооллогын ажлын хэсэг байгууллагын даргын 2021 оны 11 дүгээр сарын 15-ны өдрийн А/19 дүгээр тушаалаар жилийн эцсийн хөрөнгийн тооллогыг чанартай хийж, ТӨБЗГ-ын 2016 оны 12 дугаар сарын 27-ны 251-р тогтоолоор МХЕГ-с Төв аймгийн МХГ-т балансаас балансад шилжүүлсэн хөрөнгөнөөс тус бүр 1,518.2 мянган төгрөгийн үнэтэй 2 мотоциль байгууллагад ирээгүй байгааг илрүүлж илтгэх хуудсаар танилцуулсан байна. /Нийт үнэ 3,036.3 мянган төгрөг/ Удирдлагаас энэ талаар аудитор асуулга авахад: "МХЕГ-аас 2 ширхэг мотоциль байгууллагад ирүүлээгүй шууд сумын

байгаль орчны хяналтын улсын байцаагчид шилжүүлсэн байгааг тогтоосон” гэж хариулт өгсөн. Энэ асуудлыг нотлох шаардлагатай тул дараагийн аудитаар анхаарах асуудлаар тодорхойлж байна.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 47,123.4 мянган төгрөгийн 4 алдаа зөрчил илэрснээс, 27,831.7 мянган төгрөгийн 1 алдааг залруулж, 713.0 мянган төгрөгийн 1 зөрчилд албан шаардлага хүргүүлж, 20,004.7 мянган төгрөгийн 2 зөрчилд зөвлөмж өгөв.

4.1 Залруулсан алдаа

Санхүүгийн тайлангуудын уялдааг шалгахад санхүүгийн байдлын тайланд тавилга эд хогшил түүний элэгдлийн хэмжээг данснаас хасагдсан дүн 7,603.5 мянган төгрөгөөр илүү тайлагнасан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд санхүүжилтийн эх үүсвэрийг татан төвлөрүүлсэн 20,228.3 мянган төгрөгөөр тохируулга хийгээгүй, нийт 27,831.7 мянган төгрөгийн алдаатай тайлагнасан байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-д “үнэн зөв байх”, 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-д “холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах”, Сангийн сайдын 2006 оны 388 тоот тушаалын 3 дугаар хавсралт батлагдсан “Төсөвт байгууллагын санхүүгийн тайланг бэлтгэх заавар” -ын 8 дугаар заалтыг болон санхүүгийн тайлангийн “оршин байх”, “тохиолдсон байх”, “үнэн зөв байдал” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2-т “Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна” гэсэн заалтын дагуу гүйцэтгэлийн үе шатанд залруулга хийгдсэн.

4.3 Албан шаардлага

Сангийн яамны шаардлагыг хангасан, төсөвт байгууллагад хөтлөгдөхөөр зөвшөөрөгдсөн нягтлан бодох бүртгэлийн программаар бүртгэлийг хөтлөөгүйгээс санхүүгийн тайлан “Иж бүрэн байх”, “үнэн зөв байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй алдаатай тайлагнадаг, журналуудын харьцсан дансууд давхар, эсвэл сонгогддоггүй татагддаг, Интерактив Би-Ай ХХК-ны “Emerald” программ ашиглаж байгаа зөрчлийг таслан зогсоох зөвлөмж өмнөх онд өгснийг бүрэн хэрэгжүүлээгүй байна.

Энэ нь “Эрх ба үүрэг”, “Үнэн зөв байдал”, “Иж бүрэн байх” батламж мэдэгдлүүдтэй нийцэхгүйгээс гадна Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1.11-д “Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагад нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх зөвшөөрөгдсөн программ хангамжийг нийтэд мэдээлэх” гэсэн Сангийн яамны шаардлагыг хангаагүй программаар бүртгэлийг хөтөлж байгаа зөрчил байна

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх заалт болон МУЕА-ын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар батлагдсан “Албан

шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1.10-д "аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчил, түүнийг арилгахаар өгсөн зөвлөмжийг хугацаанд нь хэрэгжүүлээгүй бол албан шаардлага өгөх" гэсний дагуу шийдвэрлэв.

4.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Хууль тогтоолын хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

1.1. Илрүүлэлт:

Аймгийн ИТХ-ын 2021 оны 11 дүгээр сарын 18-ны өдрийн 62 дугаар тогтоолоор актлахаар шийдвэрлэгдсэн 14 нэр төрлийн 15 ширхэг 8,791.7 мянган төгрөгийн хөрөнгийг данснаас хасаж хэрэгжүүлээгүй зөрчил байна.

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 31 дүгээр зүйлийн 31.1-д "Төрийн өмчит хуулийн этгээд эзэмшилдээ байгаа илүүдэл үндсэн эд хөрөнгө, түүнчлэн ашиглах хугацаа нь дууссан буюу эсхүл осол гэмтэлд өртсөний улмаас зориулалтаар нь ашиглах боломжгүй болсон бөгөөд засаж, сэлбэж ашиглах нь эдийн засгийн хувьд үр ашиггүй нь тооцоогоор нотлогдсон эд хөрөнгийг худалдаж, шилжүүлж, акт тогтоон устгаж болно.", ТӨБЗГ-ын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолоор батлагдсан журмын 8.1-д "Төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээд нь эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, шилжүүлэх, акталж данснаас хасах тухай Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын шийдвэрийг өмч хамгаалах Байнгын зөвлөлийн хяналт дор хэрэгжүүлнэ." гэж заасныг хэрэгжүүлж ажиллаагүйгээс гадна санхүүгийн тайлангийн аудитын "Эрх ба үүрэг", "Нийцсэн бөгөөд зохистой байх" гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна

Өгсөн зөвлөмж:

Эрх бүхий байгууллагын шийдвэрийг өмч хамгаалах байнгын зөвлөлийн хяналт дор хэрэгжүүлж, хариу тайлагнах

2. Зориулалтын бус зарцуулалттай холбоотой асуудал

1.2. Илрүүлэлт:

Байгууллагын даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн А/26 тушаалаар зөвшөөрөл гаргаж, 4 нэр төрлийн 8 ширхэг 10,500.0 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж худалдаж авсан байна. Энэ хөрөнгийг худалдан авахдаа үнийн харьцуулалт хийсэн мэдээлэл, материал байхгүй зөрчил байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.6-д "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна.", ТӨБЗГ-ын 2019 оны 271-р тогтоолоор батлагдсан журмын 3.3-д "Төрийн өмчит хуулийн этгээдэд эд хөрөнгө худалдан авах зөвшөөрөл олгох, үнийн дээд хязгаарыг тогтоохдоо эрх бүхий

байгууллагаас баталсан төсөв болон хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөнд тусгасан эх үүсвэрийг баримтална.” гэсэнтэй нийцэхгүйгээс гадна санхүүгийн тайлангийн аудитын "иж бүрэн байх", "эрх ба үүрэг" гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Эд хөрөнгийг худалдан авахдаа үнийн харьцуулалт судалгаа хийж, шийдвэр гаргасан хурлын тэмдэглэл бусад материалыг хавсаргаж байх

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 6 дугаар сарын 15 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа зөрчил		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	дүн	Тоо	дүн	Тоо	дүн	Тоо	дүн	Тоо	дүн
1	Мэргэжлийн хяналтын газар	4	47,123.4	1	27,831.7	0	0.0	1	713.0	2	19,291.7